

Knižnica A. Bernoláka v Nových Zámkoch

PABLO PICASSO

sny vo farbách

Bibliografický leták pri príležitosti 35. výročia úmrtia umelca

Apríl 2008

Pablo Picasso

Nemaľujem to, čo vidím,
maľujem to, čo cítim.

Pablo Picasso

Hovoria o ňom, že bol Michelangelom 20. storočia. Muž, ktorý úplne zmenil pohľad na moderné výtvarné umenie. Maliar, grafik, sochár a keramikár, ale hlavne veľký duch svojej doby, človek vždy stojaci na strane práva, spravodlivosti a mieru. Za svojho života vytvoril viac než desaťtisíc maliieb, štyritisíc kresieb, dvetisíc grafik, stovky plastík a keramik. Na rozdiel od mnohých svojich predchodcov sa stal uznávaným už za života, ani raz nezostúpil z piedestálu slávy.

Pablo Picasso sa narodil **25. októbra 1881 v Malage** ako prvé dieťa učiteľa kreslenia José Ruiz Blasca a Marie Picasso y Lopéz, ktorej meno neskôr používal. Maliarstvo študoval na Akadémii umenia v Barcelone a to aj napriek tomu, že vlastne ani nemusel. On sa maliarom narodil. Už ako dieťa tvoril obrazy, ktoré vyvolávali údiv.

V roku 1900 po roztržke s otcom odišiel do vtedajšej metropoly svetového maliarstva – Paríža. V roku 1904 sa tam usadil natrvalo. Zoznámil sa tu s dielami francúzskych impresionistov, z ktorých najväčší vplyv na neho mal Henri Toulouse-Lautrec.

Tvorba Pabla Picassa bola rôznorodá, často menil štýl i motívy. Chronologicky je rozdelená na niekoľko špecifických období, každé z nich bolo svojším hľadaním niečoho nového, niečoho, čo by originálnym spôsobom vyjadrovalo umelcovu pocity, sny a predstavy.

Prvým bolo tzv. **Modré obdobie** (1902 – 1904) pomenované podľa základného farebného tónu jeho diel. Tie boli zamerané na zobrazovanie sociálnych tém – chudoba, smútok, samota.

Ružové obdobie (1905 – 1906) sa vyznačuje lyrizáciou a nosnou témou jeho diel sa stal svet cirkusantov, ale aj ženské akty.

V tzv. **Negerskom období** (1906 – 1907) ho mimoriadne inšpirovalo umenie čiernej Afriky. Pretiahnuté tváre z masiek afrických domorodcov sa stali predobrazom aj k jeho najslávnejšiemu dielu tohto obdobia – Avignonské slečny, ktorým súčasne položil základy nového umeleckého štýlu – **kubizmu**.

Tomu sa naplno venoval dve nasledujúce obdobia. V období tzv. **analytického kubizmu** (1910 – 1912) sa zaoberal deštrukciou plastických

tvarov na plošné znaky, v nasledujúcom období **syntetického kubizmu** (1913 – 1914) robil presný opak – z plošných tvarov zostavoval priestorové kompozície. Asi najznámejším jeho dielom tohto obdobia je Harlekýn.

Po skončení prvej svetovej vojny Picasso vystriedal rýchlo po sebe niekoľko rozdielnych období. V **klasicistickom období** (1917 – 1923) sa vrátil k figurálnej tvorbe a venoval sa aj scénografii. V **romantickom období** (1923 – 1925) ho inšpirovali býčie zápasy, ktoré zobrazil v niekoľkých dramatických maľbách - tauromanchiách.

Asi najdlhším obdobím jeho tvorby bolo **surrealistické obdobie** (1925 – 1935), počas ktorého sa jeho diela vyznačovali imaginárnymi figúrami, fantastickými tvarmi a agresívnou farebnosťou. Venoval sa tiež sochárstvu a keramike.

Zrejme posledným špecifickým bolo **expresionistické obdobie** (1935 – 1945). Najvýznamnejším dielom tohto obdobia je slávna Guernica (1937), ktorou vyjadril svoj odpor k vojnovým hrôzám, ktoré postihli jeho vlasť.

Po druhej svetovej vojne, ktorú prežil na juhu Francúzska, sa v jeho tvorbe už nijaké zvláštne obdobie nevyskytlo. Osciloval medzi rôznymi štýlmi, maľoval veľkoplošné kompozície, nechával sa inšpirovať dielami starých majstrov (El Greco, Goya, Manet, Velásquez...) ale aj udalosťami doby (portrét Jurija Gagarina). Bol tiež politicky činný. V roku 1944 sa stal členom Komunistickej strany Francúzska a angažoval sa v mierovom hnutí. Jeho slávna Holubica mieru je dodnes symbolom.

Pablo Picasso umrel náhle **8. apríla 1973 v Mougins** uprostred tvorivej práce. Ešte deň pred smrťou intenzívne maľoval.

Nie je možné na malom priestore vymenovať ani najznámejšie Picassove diela. Tie sú dnes roztrúsené po celom svete a sú ozdobami každej galérie či umeleckého múzea. Picasso bol umelec, ktorý tvoril pre celý svet a celý svet na jeho tvorbu hľadá s úctou a obdivom.

Tento bibliografický leták vydáva Knižnica Antona Bernoláka v Nových Zámkoch pri príležitosti 35. výročia úmrtia umelca. Obsahuje neanotované, abecedne radené záznamy o knihách s tematikou života a diela Pabla Picassa a umenia modernizmu, ktoré sa nachádzajú v fondoch knižnice.

Záznamová časť:

1. Brassai
Rozhovory s Picassom. Z franc.orig.prel. S. Hollá. 1.vyd.
Bratislava: Tatran, 1967. 262 s., 54 s. foto.príl.
2. Carco, Francis
Priateľ maliarov. Z franc.orig.prel. S. Hollá. 1.vyd.
Bratislava: Tatran, 1966. 180 s., far.reprod.
3. Gilotová, Francoise – Lake, Carlton
Žila som s Picassom. Z franc.orig.prel. D.Flimelová. 1.vyd.
Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1968. 378 s.
4. Hlaváček, Luboš
Pablo Picasso. 1.vyd.
Praha: Horizont, 1981. 142 s.
5. Kulikovová, Irina Sergejevna
Filozofia a umenie modernizmu. Z rus.orig.prel. V.Čerevka. 1.vad.
Bratislava: Pallas, 1976. 179 s.
6. Matušik, Ladislav
Kubizmus. 1.vyd.
Bratislava: VSFVU, 1965. 112 s.
7. Petrová, Eva
Picasso v Československu. 1.vyd.
Praha: Odeon, 1981. 227 s. 23 obr.reprod.
8. Pijoan, José
Dejiny umenia 9. Z esper.orig.prel. A.Škorupová. 1.vyd.
Bratislava: Obzor, 1986. 334 s. 325 obr.
9. Walther, Ingo F.
Pablo Picasso 1881 – 1973. Génius storočia. Z angl.orig.prel.
V.Mruškovič. 1.vyd.
Bratislava: Slovart, 1992. 95 s.

10. Barátom
Barátom Picasso. Juan Gyenes fényképes emlékezései. 1.kiad.
Budapest: Táltos Kiadásszervezési GM, 1984.
11. Gera, György
A kubizmus. Válogatás a mozgalom dokumentumaiból. 1.kiad.
Budapest: Gondolat, 1975. 253 ol.
12. Chevalier, Denys
Picasso – kék és rózsaszín korszaka. Ford. P.Balabán. 1.kiad.
Budapest: Corvina Kiadó, 1981. 94 ol.
13. Körner, Éva
Picasso. 1.kiad.
Budapest: Corvina Kiadó, 1974. 35 ol.
14. Perneckzy, Géza
Picasso – Picasso után. 1.kiad.
Budapest: Corvina Kiadó, 1989. 190 ol.
15. Sík, Csaba
Picasso. 1.kiad.
Budapest: Helikon Kiadó, 1985. 58 ol.
16. Finkelstein, Sidney
Der junge Picasso. 1.aus.
Dresden: Verlag der Kunst VEB, 1970. 163 seit. 96 bild.

Použitá literatúra:

1. Picasso, Pablo
In: Pyramída č. 183, s. 4408-4410.
2. Eudia
Eudia, ktorí zmenili svet. 50 slávnych osobností, ich stručný životopis a obrazové dokumenty. Z nem.orig.prel. kol.autorov. 1.vyd.
Bratislava: Mladé letá, 1996. 351 s.
3. Mráz, Bohumír – Mrázová, Marcela
Encyklopedie světového malířství. 2.dopl. a přepr.vyd.
Praha: Academia, 1988. 630 s. 681 obr.
4. Oxford
Oxford encyklopedie – Slavné osobnosti. 2.vyd.
Praha: Svojtka&Co., 2001. 383 s.
5. Tvorcovia
Tvorcovia svetových dejín. Od 1. svetovej vojny po súčasnosť.
Z franc.orig.prel. B.Ferienčuková, Z.Sadloňová a P.Valachovič. 1.vyd.
Bratislava: Mladé letá, 2004. 326 s.
6. Všeobecný
Všeobecný encyklopedický slovník M – R. Zost.kol.autorov pod ved. Ing. I.Pauličku. 1. vyd.
Praha: OTTOVO nakladatelství, 2002. 1039 s.

Názov: Pablo Picasso – sny vo farbách. Bibliografický leták pri príležitosti 35. výročia úmrtia umelca.

Zostavil : Ondrej Trepáč – Oddelenie odbornej literatúry
Knížnice A.Bernoláka v Nových Zámkoch

Zodpovedná: Marta Szilágyiová – riaditeľka KAB NZ

Vydala: Knížnica Antona Bernoláka v Nových Zámkoch

Termín: apríl 2008

Náklad: 30 ks

Tlač: KAB NZ